

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 12.3.2014

Číslo: Ročník 24 (2014), Číslo 1

Sekce: Jak na to?

Název článku: Na lekce informační výchovy hurá do knihovny!

Autor: Michaela Hašková

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20140113>

Na lekce informační výchovy hurá do knihovny!

Michaela Hašková

Vydejme se na kratičkou cestu s lekcemi informačního vzdělávání ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové. Od exkurzí s výkladem přes exkurze vedené návštěvníky po lekce s prvky kritického myšlení, problémovými úkoly, rozebíráním nejrůznějších témat do hloubky, lekce přinášející nadstavbu školní výuce.

Kdy to všechno začalo? Po prvním semináři k informačnímu vzdělávání v roce 2009 jsme chtěli i v naší knihovně zkusit změnit práci se školami. Dosud k nám školáci docházeli především na exkurze s klasickým výkladem. Zájem o prohlídku nové budovy trval, co s tím? Zkusila jsem spojit prohlídku budovy a seznámení se službami knihovny se zajímavými úkoly. Vše bylo třeba zastřešit jedním tématem a především nechat práci na dětech. Jako téma jsem zvolila výraznou osobnost zasahující do různých oborů, především však lidskou bytost se silným morálním kreditem, jejíž postoje a činy mohou být vzorem, třeba i pro návštěvníky knihovny. Je pravda, že v tom jsme nasadili laťku hodně vysoko. A drželi jsme se toho i v dalších lekcích. Postupně vznikly tři lekce o osobnostech; krátce je přiblížím.

Lekce první

Po knihovně letem Čapkovým světem. Jedná se o exkurzi spojenou s úkoly o životě a díle Josefa Čapka. Je připraveno sedm pracovních listů s úkoly v jednotlivých patrech SVK. Studenti ve skupinách zjišťují informace k danému úseku knihovny a potom plní úkoly o J. Čapkovi, zamýšlejí se nad jeho obrazem, básní, aforismem... Nakonec se spolužáci provedou po knihovně a zodpovědí otázky, představí ukázkou z tvorby... Chtěla bych poděkovat kolegyni Marcelle Procházkové, která tuto mnou vytvořenou lekci od počátku se studenty s nadšením realizovala; spolupráce fungovala hned bezvadně a stále trvá. Postupně se s lekcí seznámily i další kolegyně z oddělení, jimž také moc děkuji.

Lekce druhá

...takových žen je velmi málo na světě...“ Lekce zaměřená na osobnost Boženy Němcové. Naše tvůrčí skupina se rozšířila. Už od počátku jsme byly na lekci tři. K Marcelle Procházkové přibyla Marie Štyndlová. Rozdělily jsme si témata a vytvořily sedm pracovních listů s různorodými úkoly. Studenty čekají témata ze života a díla Boženy Němcové. Pro mladší ročníky zvolíme téma pohádek a lidové slovesnosti, ty starší si počtou v korespondenci. Jednotlivé skupiny nakonec seznámí spolužáky s vyřešenými úkoly, ukážou dokumenty, se kterými pracovaly, pochlubí se třeba kresbou k tématu. O lekcích diskutujeme, upravujeme. Děkuji kolegyním za výbornou spolupráci.

Lekce třetí

„Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí.“ Opět lekce o významné morální autoritě: připomínáme si Václava Havla jako prezidenta, občana, disidenta, dramatika, filozofa a samostatně se věnujeme sametové revoluci. Náš pracovní tým se rozrostl o dalšího člena, přibyla k nám Iva Ondrová. Kooperace je opět výborná, ne nadarmo se říká – víc hlav víc ví. Tato lekce, kterou nabízíme od října 2013, má stejnou strukturu jako předchozí, což je výhoda pro ty skupiny, jež nás již navštívily, obsah se liší, náročnost úkolů se prohloubila. Navíc třeba používáme tabulku inspirovanou metodami kritického myšlení - vím, potřebuji zjistit, dozvěděl jsem se. Lekce opět trvá 120 min. a za tu dobu se toho stihne opravdu hodně – poslechne se písnička, popadnou se košíky asi s deseti úkoly, pak je třeba vyhledat dokumenty, v nich a ve svých hlavách najít informace, materiály uložit do košíku, zaznamenat zjištěné na papír, donést na určené místo a nakonec vystoupit před publikum a s fakty, názory, kreativními výtvary seznámit ostatní. Věříme, že i tato nová lekce bude mít zájemce, vždyť téma je velmi aktuální. Ještě zmíním lekci, která se již netýká osobností, ale vyhledávání dokumentů v katalogích a databázích.

Lekce čtvrtá

Hledám knihu či článek, kdo mi pomůže? Lekce má jinou strukturu, společné je to, že hlavní práce je na studentech, kteří pracují ve skupinách a řeší problémové úkoly. Bližší informace najdete ve volné příloze minulého čísla Jak zařadit naši knihovnu mezi vzdělávací instituce aneb Informační vzdělávání uživatelů v teorii a praxi v článku Sekundární elektronické zdroje se zaměřením na online katalogy knihoven, souborné katalogy, oborové brány (s. 32-34).

Těší nás, že zájem o lekce nemají jen hradecké školy, ale přijíždějí k nám i studenti z jiných měst Královéhradeckého kraje. Někteří z našich lekcí navštívili např. studenti ze Střední školy ochrany majetku a osob v Malých Svatoňovicích, dokonce tu byli středoškoláci z Teplic nad Metují, ještě delší cestu urazili gymnazisté z Broumova. Opakovaně na různé lekce se k nám vrací studenti z Gymnázia Jaroměř, ze Střední školy řemeslné v Jaroměři a z Gymnázia a Střední odborné školy pedagogické v Nové Pace. To, že se k nám učitelé vrací a podnikají výpravu se svými dalšími svěřenci, je nám velkou odměnou. Věříme, že takováto návštěva knihovny studentům přinese nejen nové vědomosti, ale i zkušenosti, zážitky a inspiraci. A budou se k nám rádi vracet. Na závěr bych ještě jednou ráda poděkovala všem kolegyním z oddělení informačních a rešeršních služeb za vynikající spolupráci při tvorbě i realizacích lekcí.